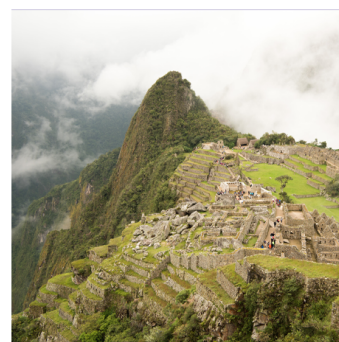

BIBLIOTEKA ONLINE

Dobre praktyki

BIBLIOTEKA ONLINE Dobre praktyki

Autorki i autorzy:

Tomasz Adamowski, Agata Bogucka, Anna Józefiak, Agnieszka Kaczmarek, Ewa Kilar, Paulina Królik, Małgorzata Ligarska, Anna Magiera, Małgorzata Malec, Joanna Nicka, Izabela Radek-Beczak, Barbara Rogucka, Ewa Smólska, Elżbieta Staroń, Anna Szczerbowska, Magdalena Szkwarek, Beata Życzyńska

Redakcja:

Natalia Gromow

Komentarze:

Karol Baranowski, Natalia Gromow, Marta Kostecka, Monika Schmeichel-Zarzeczna, Jerzy Woźniakiewicz, Anna Wysocka

Korekta:

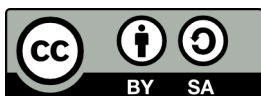
Marta Kostecka

Skład i łamanie:

Szymon Wałowski

„Biblioteka online” to program szkoleniowy realizowany przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i Stowarzyszenie LABiB. W ramach projektu uczestnicy – bibliotekarki i bibliotekarze – tworzyli działania online aktywizujące lokalną społeczność, zajmowali się dostępnością cyfrową w swoich miejscach pracy oraz uczyli się dbać o swój dobrostan. Program finansowany jest ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Więcej [na stronie projektu](#).

Niniejsza publikacja została wydana na zasadach i warunkach określonych w licencji Creative Commons 3.0 Polska: Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska (CC BY-SA 3.0 PL) Więcej na [stronie Creative Commons](#).

W publikacji wykorzystano zdjęcia autorstwa: Freepik ([Freepik](#)), Wirestock ([Freepik](#)), Edyta Piasecka ([Wikipedia](#)), Wojciech Zemek ([Wikipedia](#)), Thora Hallager ([Wikipedia](#)).

Biblioteki przeniosły się do sieci. To plus pandemii, która nie pozostawiła nam w zasadzie dużego wyboru. Mogliśmy, czekając na lepsze czasy, nabrać wody w usta, nie dostrzegać rzeczywistości wokół nas i myśleć, że jakoś to będzie, a tym samym powoli zniknąć z pamięci naszych odbiorców. Mogliśmy również chwycić byka za rogi i pokazać, że to jeszcze jedno wyzwanie, z którym sobie poradzimy. I tak zrobiła większość z nas, także uczestnicy projektu Biblioteka Online II. W tej krótkiej publikacji prezentujemy działania podjęte przez bibliotekarki i bibliotekarzy, którzy w pomysłowy sposób wykorzystali rzeczywistość hybrydową do promocji swoich instytucji i czytania oraz dostarczania wiedzy i rozrywki pozostawionym po drugiej stronie ekranu czytelnikom, a przede wszystkim pozostawali w kontakcie ze swoimi odbiorcami, pozbawionymi możliwości korzystania z biblioteki w tradycyjny sposób. Jesteśmy przekonani, że przedstawione działania zainspirują Was do realizacji własnych pomysłów na wykorzystanie nowoczesnych technologii w kontakcie z odbiorcami, nie tylko w czasie pandemii.

Stowarzyszenie LABiB i Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

Spis treści

- 5 **Co na półkach piszczy?**
- 6 PODCAST: Męski punkt widzenia
- 8 MAPA: Mapa reportażu
- 10 VLOG: Magiel Książkowy
- 12 FILM: Wirtualny Klub Książki Latinoamerykańskiej
- 14 **Bądźmy razem - relacje z czytelnikami**
- 15 WIRTUALNY ESCAPE ROOM: Noc z Andersenem
- 17 BIBLIOTEKA W INTERNECIE: strona, fanpage i gazetka online
- 19 BIBLIOTEKA W INTERNECIE: Biuletyn Biblioteki I LO
- 21 **Czytanie jest dobre na wszystko - promocja czytelnictwa**
- 22 MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE: #52tygodniezbibliotekąKraków
- 24 FILM: Narodowe Czytanie
- 26 WIRTUALNY KONKURS: Czytanie jest modne w Ostrowi Mazowieckiej – proza Stanisława Lem@
- 28 FILM: Ciżemkowe czytanki – słuchaj on-line z Biblioteką Kraków
- 30 **Dowiem się w Bibliotece - edukacja przez internet**
- 31 WEBINARIA: Świ@domy internet
- 33 WARSZTATY: „Od Kubeczka do robota Photona” - kodowanie na dywanie (cykl zajęć on-line)
- 35 ANIMACJA POKLATKOWA/DIY: Biblioteczne teatralia z wartościami w tle

co

na

półkach

PISZCZY?

PODCAST Męski punkt czytania

nadesłała: Małgorzata Ligarska
Gminna Biblioteka Publiczna w Czernicy

Pewnego razu w pociągu z Wrocławia spotkało się dwóch miłośników talentu Marka Krajewskiego: mężczyzna w kwiecie wieku i student pierwszego roku Uniwersytetu Jagiellońskiego. Podróż umilili sobie rozmową o fascynacjach literackich i dość szybko doszli do wniosku, że chętnie podzielą się nimi z szerszą publicznością. Zgłosili się do biblioteki w Czernicy, która podjęła wyzwanie. Tak powstał kanał podcastowy Męski Punkt Czytania, w którym dwaj czytelnicy biblioteki w Czernicy: Arkadiusz Burek i Maciej Bagiński opowiadają o książkach, które można oczywiście wypożyczyć w ich macierzystej bibliotece oraz filiach na terenie gminy. Odcinki publikowane są co 2 tygodnie w piątki.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

[Podcast w serwisie](#)

[Spotify](#)

Efekty:

- nowy produkt promujący bibliotekę i jej zbiory, który powstał dzięki współpracy z zaangażowanymi czytelnikami
- pracownicy biblioteki bogatsi o nowe doświadczenia i umiejętności związane z produkcją podcastów.

Dobra rada:

- warto dobrze zaplanować promocję podcastu, aby dotarł do jak największej liczby odbiorców
- dobrze jest bliżej poznać swoich czytelników - być może są wśród nich gwiazdy nowych mediów.

Robienie podcastów to świetny sposób na dotarcie do szerokiego grona odbiorców. Dzieje się tak, ponieważ można ich słuchać w trakcie wykonywania innych czynności, np. podczas sprzątania, ćwiczeń, czy codziennych podróży. Podcastowe początki nie wymagają wielkich inwestycji, choć z czasem warto pomyśleć o dobrym mikrofonie. Do startu wystarczy jednak sprzęt codziennego użytku, choćby smartfon (najlepiej wyposażony w mikrofon krawatowy), do tego komputer i bezpłatny, wydany na licencji GNU program Audacity. Konieczne będzie też zarejestrowanie bezpłatnego konta na serwerze i dodanie swojego podcastu do popularnych platform, jak Spotify, czy Google Podcast.

Więcej o robieniu podcastów dowiedzie się z [nagrania z Nocy Webinarium 2020](#).

INTERAKTYWNA MAPA Mapa reportażu

nadesłały: Agata Bogucka, Małgorzata Malec

Miejska Biblioteka Publiczna im. Galla Anonima w Głogowie

W jaki sposób pokazać nasze zbiory, kiedy czytelnik nie może podejść do półki? Bibliotekarki i bibliotekarze z Głogowa zaprzęgli do tego kartografię. Na platformie [Thinglink](#) powstała "Interaktywna mapa reportażu", która w prosty i przejrzysty sposób prezentuje zbiory głogowskiej biblioteki z tej kategorii. Jak to działa? Każdy reportaż został ukryty w postaci interaktywnego punktu na terytorium kraju, którego dotyczy. Kliknięcie otwiera okno ze zdjęciem okładki i opisem książki, a także przyciskiem odsyłającym do katalogu biblioteki. Dzięki temu zainteresowany czytelnik może bez trudu sprawdzić dostępność danej pozycji. Dodatkowym ułatwieniem jest funkcja wbudowanego czytnika tekstu.

Zadbano również o odpowiednią promocję narzędzia: po utworzeniu mapy na [bibliotecznym Facebooku](#) ukazywały się posty promujące poszczególne kontynenty i związane z nimi reportaże.

Efekty:

- wzbudzenie zainteresowania zbiorami z tego zakresu
- wzrost zaangażowania czytelników w mediach społecznościowych
- zwiększenie wiedzy na temat reportażu wśród bibliotekarek i bibliotekarzy zaangażowanych w projekt, co przekłada się na łatwość i swobodę w rozmowach z czytelnikami na temat tego rodzaju literatury.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

[Interaktywna Mapa Europy](#)

[Interaktywna Mapa Azji](#)

[Interaktywna Mapa Afryki](#)

[Interaktywna Mapa Ameryki Północna i Środkowa](#)

[Interaktywna Mapa Ameryki Południowej](#)

[Interaktywna Mapa Australii i Oceanii](#)

Interaktywne mapy znane są nie od dziś i bardzo często wykorzystywane w promocji literatury. Są niezwykle użyteczne przy planowaniu literackich podróży, pozwalają na zgłębienie książkowych uniwersów, pozwalają podążać śladami ulubionych bohaterów i twórców. Biblioteka w Głogowie wykorzystwała ten pomysł bardzo kreatywnie dając swoim czytelnikom podwójną radość z możliwości podróżowania po całym świecie bez ruszania się z fotela i poznawania nowych miejsc w najlepszy sposób - dzięki świetnej lekturze. A przy okazji skonstruowała wirtualną półkę z reportażami - pomysł godny naśladowania.

Interaktywną mapę można przygotować za pomocą kilku darmowych narzędzi. Biblioteka w Głogowie wykorzystwała aplikację [Thinglink](#). Podobne rezultaty możemy uzyskać przygotowując projekt w [Genially](#) albo tworząc spersonalizowaną mapę używając popularnych [Map Google](#).

VLOG Magiel literacki

nadesłała: Elżbieta Staroń
Krośnieńska Biblioteka Publiczna

Magiel Książkowy to vlog o książkach, który powstał w ramach projektu „Wirtualne biblioinspiracje - od czytania do działania”, a obecnie jest kanałem prywatnym Elżbiety Staroń, bibliotekarki z Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej. Kilkunastominutowe filmy to recenzje książek dla dorosłych czytelników o bardzo różnorodnej tematyce. Znajdziemy tam odcinki tematyczne, podsumowania i rankingi, opowieści o książkach przeczytanych, ulubionych, ale również o tych, które ciągle czekają na swoją kolej. Są też odcinki specjalne - przykładem może być film z ulubionymi lekturami bibliotekarzy, w którym występują pracownicy Biblioteki w Krośnie.

Efekty:

- promocja zbiorów bibliotecznych - oglądający przychodzą do biblioteki po recenzowane na vlogu tytuły.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

[Kanał YouTube](#)

[Instagram](#)

Dobra rada:

- nie należy bać się pokazywać siebie w internecie!

Vlog to blog wideo, a blogami pierwotnie nazywano dzienniki internetowe (web logi). Obecnie blogi wizualnie niewiele się różnią od regularnych stron internetowych, jednak nadal wyróżnia je osobisty, indywidualny charakter. Tematyka blogów i vlogów może być przeróżna. Blogi i vlogi książkowe cieszą się dużym zainteresowaniem czytelników. Zwłaszcza vlogi, bazujące na formie wizualnej, przeżywają swój renesans.

Pamiętajcie, żeby tworząc vlog zadbać o ten jego indywidualny rys i postarajcie się czymś wyróżnić od innych vlogerów. Zadbajcie także o odpowiedni do formy wideo dobór platformy do publikacji oraz dobre nagłośnienie - nawet prosty mikrofon krawatowy robi różnicę! Na drugim miejscu znajduje się wybór odpowiednio oświetlonego miejsca. Reszta przyjdzie z czasem!

FILM

Wirtualny

Klub Książki

Latynoamerykańskiej

nadstała: Magdalena Szkwarek

Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Włochy m. st.

Warszawy, Wypożyczalnia nr 28

Pandemia utrudniła organizację spotkań Dyskusyjnych Klubów Książki, odcinając ich członków od możliwości rozmowy o literaturze i polecania ulubionych lektur. Jednym ze sposobów na podtrzymanie działalności klubu, z którego skorzystała prowadząca Dyskusyjny Klub Książki Latynoamerykańskiej w Bibliotece Publicznej w Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, było nagrywanie filmów z recenzjami i omówieniami literatury Ameryki Łacińskiej. Cyklicznie nagrywane materiały, opatrzone hasztagiem #niezostawiamczytelnika, umieszczane były na Facebooku biblioteki, dzięki czemu odbiorcy mogli dodatkowo wymieniać się opiniami na temat polecanych książek.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

Filmy Wirtualnego Klubu Książki

Latynoamerykańskiej

Efekty:

- podtrzymanie zainteresowania literaturą latynoamerykańską.

Dobra rada:

- filmiki powinny być krótkie i treściwe.

Facebook wspiera zasięgi materiałów natywnych, czyli publikowanych bezpośrednio na platformie - jeżeli chcecie dotrzeć do większej liczby odbiorców, wgrzywajcie filmy bezpośrednio na swój fanpage. Udostępnianie linków do innych stron, zwłaszcza do YouTube, ogranicza zasięgi!

Szczególnie dobrze się sprawdzają live'y oraz filmiki wrzucane w stories.

Przygotowanie filmu nie jest trudne. Do montażu możecie wykorzystać jeden z kilku bezpłatnych programów, m.in. [OBS Studio](#) (dostępny na licencji [GPL](#)), Windows Movie Maker, czy edytor filmów Windows 10. Krótki, lecz atrakcyjny wizualnie materiał video, możecie przygotować również w popularnej [Canvie](#).

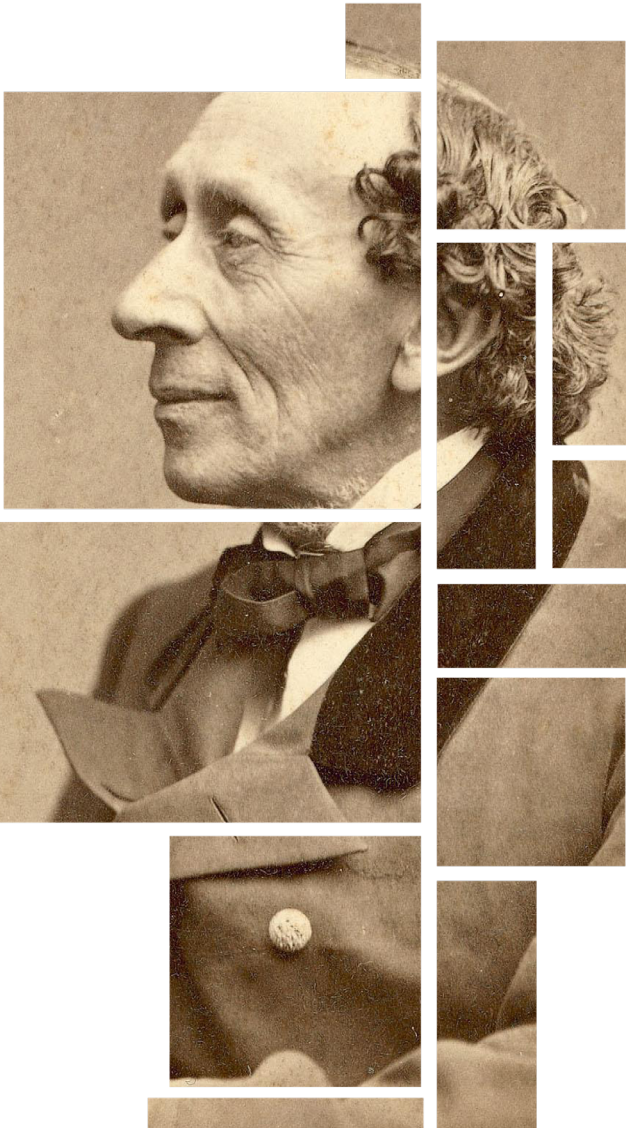
Jeśli wolicie złożyć filmik bezpośrednio w telefonie, wypróbujcie aplikację mobilną [YouCut](#).

Bądźmy

RAZEM

**RELACJE
Z CZYTELNIKAMI**

WIRTUALNY ESCAPE ROOM Noc z Andersenem

W Dolnośląskiej Bibliotece Publicznej od lat organizowana jest Noc z Andersenem, w czasie której biblioteka przeistacza się w królestwo baśni z mnóstwem atrakcji i niespodzianek. Obchody dwunastej magicznej nocy przeniesione zostały do internetu - wydarzenie przeprowadzono online z wykorzystaniem platformy Microsoft Teams i programu Genially, w którym stworzono wirtualny escape room. Mali detektywi musieli rozwiązać liczne zagadki i łamigłówki, aby otworzyć tajemniczy sejf.

nadesłała: Ewa Kilar
Dolnośląska Biblioteka Publiczna
im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu
Dział Pracy z dziećmi

Efekty:

- nauka i znajomość programu Genially, poznanie kreatora Bitmoji
- niezapomniany czas spędzony z dziećmi.

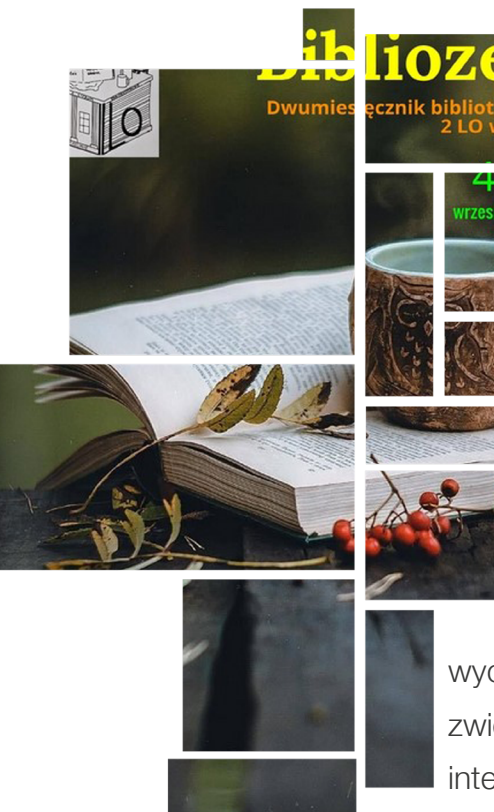
SPRAWDŹ MATERIAŁY:
[Facebook biblioteki](#)

Dobra rada:

- dobrą praktyką jest zbieranie internetowych inspiracji w jednym miejscu, np. w folderze na pulpicie lub na dysku google

Ogromna popularność wirtualnych pokoi zagadek to w pewnym sensie pokłosie pandemii COVID-19. Wymuszone zamknięcie bibliotek i późniejsze obostrzenia sanitarne, które ograniczały działalność stacjonarną, stały się przyczyną poszukiwania przez bibliotekarki i bibliotekarzy alternatywy w przestrzeni online związanej z działalnością dla dzieci i młodzieży. Narzędzia typu Genially, które pozwalają na tworzenie pokoi zagadek za pomocą interaktywnych stron internetowych świetnie sprawdziły się jako wzbogacenie oferty biblioteki. Dużym plusem jest zasięg tworzonych w przestrzeni internetu treści. Wirtualny pokój zagadek może być wydarzeniem jednorazowym działającym w określonym czasie, ale może też być stałym elementem oferty, dostarczając rozrywki, wiedzy, informacji czytelnikom biblioteki przez dłuższy czas. Interaktywność, multimedialność, dość prosta obsługa i nowoczesny design świetnie się sprawdza. Narzędzia typu Genially w swej opcji darmowej pozwalają na stworzenie bardzo interesujących i wciągających aktywności odbywających się w przestrzeni online, a promujących literaturę, czytelnictwo, bibliotekę.

Biblioteka w internecie: strona, fanpage i gazetka online

Pozostać w kontakcie to nie jest sprawa łatwa. Zwłaszcza kiedy na przeszkodzie staje nam pandemia, która każdemu z nas przewróciła codzienność do góry nogami. Bibliotekarki II LO w Szczecinie nie dały o sobie zapomnieć, kontaktując się z uczniami i nauczycielami na trzy sposoby: poprzez biblioteczną stronę internetową, fanpage na Facebooku i wydając gazetkę online. Na stronie internetowej oprócz informacji kontaktowych i dotyczących zasobów biblioteki znajdziemy mnóstwo przydatnych uczniom i nauczycielom wiadomości oraz bazę ponad 600 stron edukacyjnych z różnych dziedzin wraz z narzędziami TIK, stworzoną specjalnie na potrzeby nauczania zdalnego. Jest również edukacyjny escape-room pomagający w powtórkach z języka polskiego i aktualności dotyczące wydarzeń kulturalnych online. Tęskniący za odwiedzinami w bibliotece mogą zwiedzić ją wirtualnie, a poszukujący ciekawej lektury na pewno znajdą interesującą propozycję korzystając z polecajek od nauczycieli.

Jednak to nie wszystko. Jest jeszcze gazeta biblioteczna on-line, czyli „Bibliozetka” – tworzona przez nauczyciela i uczniów. Na jej łamach uczniowie mogą wprawiać się w dziennikarskim fachu, publikując recenzję książek, pisząc artykuły, czy promując czytanie publikując zdjęcia - portrety z książką. Są oczywiście stałe rubryki, ale nie brakuje również artykułów na aktualne tematy. I oczywiście kącik kulinarny dla książkowych łasuchów. Bibliozetka dostępna jest na stronie internetowej biblioteki, a link do najnowszego numeru rozsyłany jest do uczniów za pomocą dziennika elektronicznego. Warto zajrzeć.

Efekt:

- ciekawe, inspirujące zajęcia, regularny kontakt z uczniami i nauczycielami, poczucie, że jesteśmy potrzebni, świadomość, że pomagamy w procesie nauki i nauczania
- nowe umiejętności zdobyte przez bibliotekarzy
- budowa wizerunku biblioteki i bibliotekarza szkolnego - to nie tylko wypożyczanie książek.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

[Facebook Biblioteki](#)

[Strona biblioteki](#)

[Quiz o patronie](#)

[Wirtualne zwiedzanie](#)

nadesłały: Joanna Nicka i Ewa Smólska
Biblioteka II Liceum Ogólnokształcącego
im. Mieszka I w Szczecinie

Dobra rada:

- nie poddawać się i robić swoje, wsłuchiwać się w potrzeby uczniów, czerpać inspiracje z różnych źródeł, korzystać z darmowych kursów i szkoleń, a wszystko to potem zaprocentuje.

Do wykonania prostej strony internetowej wcale nie potrzebujemy umiejętności informatycznych ani pieniędzy. Dzięki darmowym kreatorom stron takim jak [Wix](#), czy [Google Sites](#) już po kilku intuicyjnych kliknięciach możemy się cieszyć stroną www. Spróbujcie sami!

Podobnie jest z tworzeniem interaktywnej bazy materiałów. Możliwość zgromadzenia ciekawych zasobów, np. linków czy aplikacji, w jednym miejscu może bardzo ułatwić pracę. Do przygotowania tego rodzaju kolekcji możemy wykorzystać darmowe narzędzia tj. [Symbaloo](#), [Wakelet](#), czy [Padlet](#).

Biuletyn Biblioteki I LO

nadawała: Anna Józeffiak

**Biblioteka Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika
w Toruniu**

Utrzymać kontakt z uczniami i nauczycielami oraz zachęcać do czytania i korzystania ze szkolnej biblioteki, w czasie kiedy uczyli się zdalnie, nie było zadaniem łatwym. W bibliotece I Liceum Ogólnokształcącego w Toruniu rolę łącznika pełni, tworzona w aplikacji MS Sway publikacja o nazwie Biuletyn Biblioteki I LO. Co dwa tygodnie szkolna bibliotekarka rozsyła za pomocą e-dziennika link do publikacji, w której znajdują się informacje o tym, co interesującego można znaleźć na bibliotecznych półkach, przegląd akcji i projektów bibliotecznych, a także lokalnych wydarzeń kulturalnych. Jest też kalendarz świąt nietypowych i oczywiście dane kontaktowe biblioteki.

Efekty:

- zastosowanie narzędzia z pakietu MS, na którym pracują uczniowie i nauczyciele oraz wysyłka przez e-dziennik sprawiły, że "Biuletyn" otrzymywał każdy członek szkolnej publiczności, co bardzo ułatwiło kontakt z biblioteką zwłaszcza podczas zamknięcia szkoły
- na bieżąco promowane były zasoby biblioteki - po powrocie do szkoły młodzi czytelnicy często pytali o polecane w Biuletynie tytuły i czekali na następne numery gazety
- biblioteka prezentowana była jako nowoczesne i dostosowujące się do zmiennej sytuacji miejsce, otwarte na nowe technologie i, co najważniejsze - na potrzeby uczniów i nauczycieli.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

[Biuletyny z roku szkolnego 2020/2021](#)

[Strona biblioteki](#)

[Facebook biblioteki](#)

[Instagram biblioteki](#)

Dobra rada:

- biuletyn warto wydawać w regularnych odstępach, a częstotliwość wydań powinna być dostosowana do intensywności naszej codziennej pracy.

W czym można robić biuletyn? Narzędzi jest mnóstwo! Poza konwersją np. pliku wordowskiego do formatu pdf, możemy skorzystać także z narzędzi stworzonych dla potrzeb tworzenia publikacji online. I tak, warto zainteresować się [Issuu](#), czy [PUBHTML5](#), albo narzędziami do tworzenia bardziej interaktywnych publikacji: [Book Creatorem](#). Projektując stronę graficzną biuletynu warto zapoznać się z darmowymi i atrakcyjnymi szablonami dostępnymi w takich narzędziach jak [Canva](#) czy [Crello](#).

CZYTANIE

jest dobre

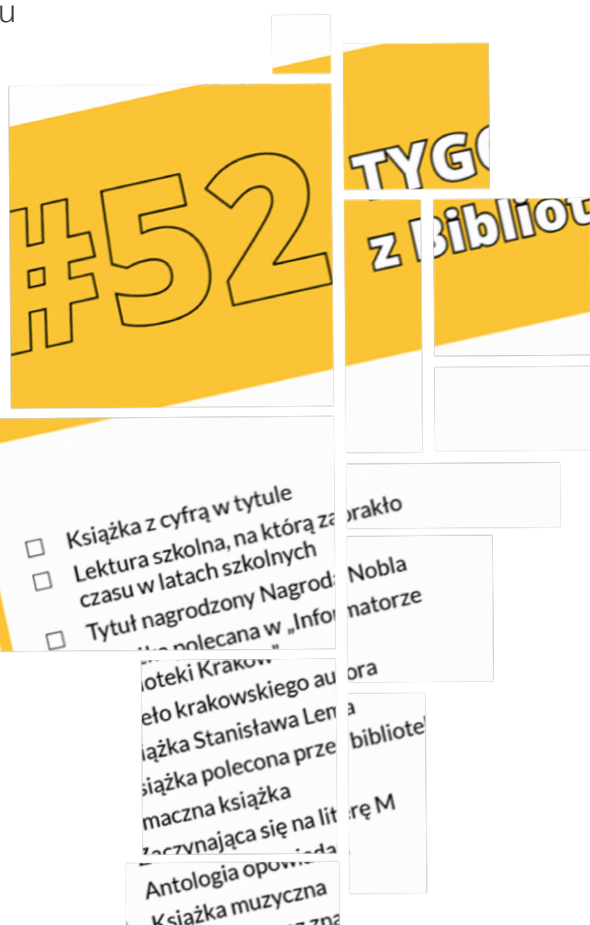
na

WSZYSTKO

nadesłała: Anna Magiera
Biblioteka Kraków

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE #52tygodniezbiblioteką Kraków

#52tygodniezbibliotekąKraków to całoroczna akcja promująca książki i jednocześnie wciągające wyzwanie czytelnicze. Cel: przeczytać jedną książkę na tydzień. Co niedzielę na Facebooku Biblioteki Kraków pojawia się polecanka według stworzonych przez bibliotekarzy 52 kategorii. Książki polecają znane osoby ze świata kultury, rozrywki, sztuki, czy dziennikarstwa, m.in. Izabela Trojanowska, Hanna Banaszak, Anna Dymna, Jola Szymańska, Paula Rakowska z Down the Road, Janusz Schwertner, Piotr Bałtroczyk, Krakowskie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami, JCC Kraków, a także Lajkonik. Została stworzona również lista 52 kategorii dla dzieci. Akcja ma zachęcać do czytania, a także budować relację na linii Biblioteka - Czytelnik, co z pewnością się udało; świadczy o tym liczba lajków, udostępnień i komentarzy pod postami Biblioteki Kraków.

Efekty:

- poprawa relacji i zachowanie stałego kontaktu między biblioteką a czytelnikami przy jednoczesnym promowaniu literatury
- stworzenie wierniej grupy odbiorców dającej nadzieję na trwałość zbudowanych relacji
- budowanie wizerunku Biblioteki Kraków jako miejsca, w którym spotykają się wspaniali czytelnicy, świetne książki i fantastyczni pracownicy, miejsca rozpoznawalnego i wartego odwiedzenia - wirtualnie i w realu.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

[Biblioteka Kraków](#)

[#52tygodniezbibliotekąKraków](#)

Dobra rada:

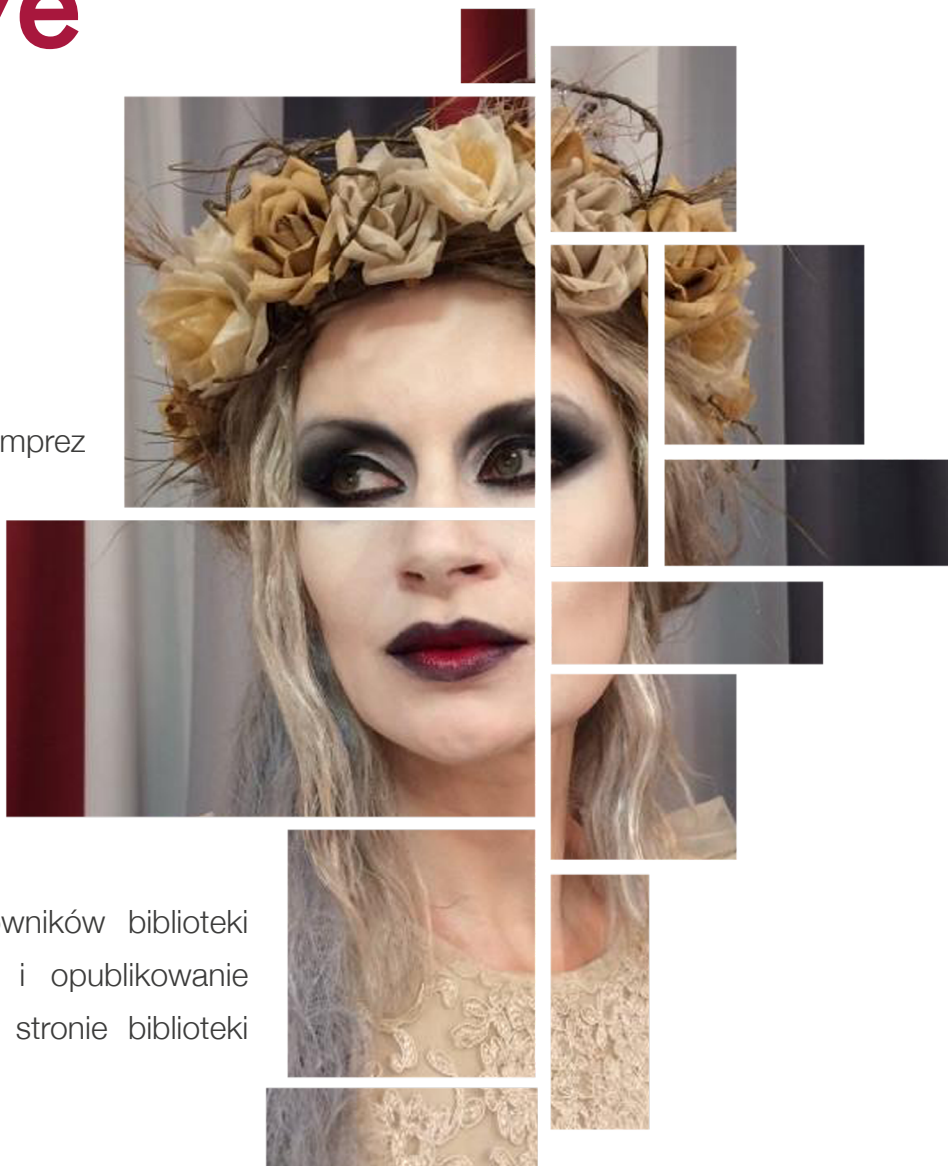
- w komunikacji być blisko literatury i swoich czytelników, nie zapominając o bibliotekarkach i bibliotekarzach!

Co przywiązuje czytelnika do biblioteki? Odpowiedź jest prosta: bibliotekarz. A jeśli jest to bibliotekarz, który potrafi polecać książki i doda do tego element grywalizacji, a na dodatek nie będzie to akcja jednorazowa, czytelnik na 100% złapie się w sieć. Przykład kampanii z Biblioteki Kraków pokazuje też, że warto łączyć siły i angażować całą biblioteczno-czytelniczą społeczność. Niezwykle cennym pomysłem było również zaangażowanie powszechnie znanych i lubianych osób, które stały się ambasadorami całej akcji, zwiększając tym samym jej zasięg. Pomysł stary jak sam marketing, ale jak działa!

FILM Narodowe Czytanie

nadesłał: Tomasz Adamowski
Legnicka Biblioteka Publiczna

Narodowe Czytanie weszło do kanonu imprez bibliotecznych, a w 2020 roku część bibliotek zdecydowała się przenieść je do sieci. Jedną z nich była biblioteka w Legnicy. Do udziału zaproszono czytelników - mieszkańców Legnicy, reprezentujących różne pokolenia. Każda z biorących udział w wydarzeniu osób otrzymała fragment tekstu "Balladyny". Kolejnym krokiem pracowników biblioteki było nagranie filmów z czytającymi i opublikowanie gotowego materiału na Facebooku i stronie biblioteki w dniu wydarzenia.

Efekty:

- czytelnicy, pomimo pandemii, mogli czynnie i kreatywnie zaangażować się w działania biblioteki, a opublikowany materiał przyczynił się do zwiększenia liczby obserwujących profil FB oraz polubień strony.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

[Biblioteka Legnica](#)
[Facebook biblioteki](#)

Dobra rada:

- warto pamiętać o statywie, aby nie filmować „z ręki”.

Film z czytelnikami to świetny sposób na budowanie zaangażowania i budowania wizerunku biblioteki - wspólnego miejsca także w przestrzeni wirtualnej. Przy tworzeniu tego rodzaju materiału warto pamiętać o komforcie naszych aktorów, dając im czas na przygotowanie i zapewniając przestrzeń na duble, a także zapewnić dobrą jakość finalnego produktu poprzez odpowiedni montaż i oprawę graficzną. Dbając o wizerunek naszych czytelników dbamy również o nasze relacje.

WIRTUALNY KONKURS

Czytanie jest modne

w Ostrowi Mazowieckiej

proza Stanisława Lem@

Gdzie można znaleźć Lema? Oczywiście w bibliotece. Tak twierdzili czytelnicy, którzy wzięli udział w organizowanym przez ostrowską bibliotekę konkursie w ramach Tygodnia Bibliotek 2021. Dzieci z klas IV-VII, szkół średnich, osoby dorosłe i osoby z niepełnosprawnościami nagrywały trwające trzy minuty fragmenty powieści Stanisława Lema, pochodzące z udostępnionych na portalu Polona.pl tytułów i wysyłały je do biblioteki. Wybrane filmy (po 4 z każdej kategorii) zaprezentowane zostały na Facebooku biblioteki. O tym, które wygrały zdecydowali użytkownicy przyznając kciuki, buźki i serduszka swoim faworytom.

Efekty:

- dzięki wykorzystaniu dostępnych technologii, mediów społecznościowych oraz portalu Polona konkurs zaangażował wszystkie grupy wiekowe i społeczne Ostrowi Mazowieckiej a czytelnicy mogli poczuć się jak podczas konkursów i spotkań organizowanych na żywo
- konkurs na lajkowanie cieszył się bardzo dużym powodzeniem wśród odbiorców - prezentacje dzięki pozostawieniu lajkującym wyboru zwycięzcy zyskały bardzo szeroki zasięg, a wydarzenie i głosowanie na profilu FB Biblioteki dotarło do ok. 15000 osób, dzięki czemu biblioteka zyskała nowych czytelników i poszerzyła swoje zasięgi
- konkurs angażował wszystkie grupy wiekowe i społeczne Ostrowi Mazowieckiej.

nadesłała: Agnieszka Kaczmarek

Miejska Biblioteka Publiczna

im. Marii Dąbrowskiej w Ostrowi Mazowieckiej

Dobra rada:

- organizując tego typu wydarzenie w celu wyłonienia zwycięzców dobrze jest określić realnie dzień i godzinę zakończenia lajkowania - w zależności od godzin pracy biblioteki.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

[Wydarzenie na Facebooku](#)

[Materiał TV Ostrów](#)

Czytaliście regulamin Facebooka? Mamy nadzieję! Reguluje on wiele zasad dotyczących każdego aspektu działalności w tym portalu społecznościowym, także konkursów. Facebook wymaga stworzenia oficjalnego regulaminu konkursu, który wyraźnie wyklucza FB z odpowiedzialności oraz wskazuje jakie działania na platformie są niedozwolone w ramach konkursów. Możecie poczytać o tym na stronie Moniki Czaplickiej. Pamiętajcie, żeby sprawdzać regularnie, czy nie zmieniły się przepisy w tym zakresie. Musicie też dopilnować, żeby wasze działania były zgodne też z prawem polskim - to niby oczywiste, ale czy wiedzieliście, że nagrody wygrane podczas konkursów w mediach społecznościowych wchodzą do przychodu zwycięzcy? Więcej informacji na ten temat znajdziecie w komentarzu prawniczki.

Zawsze pilnujcie stosownych zgód do wykorzystania wizerunku uczestników i wytworów ich działalności. Nie zapominajcie też o RODO! Odbiorcy naszych działań w mediach społecznościowych są osobną grupą odbiorców naszych działań, których dane przetwarzamy, musimy więc ich poinformować, kto dokładnie je przetwarza i w jakim zakresie, a także jakie są ich prawa z tym związane.

FILM Ciżemkowe czytanki – słuchaj on- line z Biblioteką Kraków

nadesłała: Anna Szczerbowska
Biblioteka Kraków

Biblioteka Kraków w ramach Programu Kultura w Sieci 2020, otrzymała dofinansowanie do projektu „Ciżemkowe czytanki – słuchaj on-line z Biblioteką Kraków”. W ramach zadania wyprodukowano pięć filmów i elektroniczną wystawę, które dostępne są na kanale YouTube oraz profilu Facebook Biblioteki. W filmach krakowscy aktorzy czytają fragmenty książek nagrodzonych i nominowanych do Nagrody Żółtej Ciżemki a na końcu materiałów znajdują się prezentacje filii, w których odbywały się poszczególne nagrania. Filmy są tłumaczone na Polski Język Migowy.

Efekty:

- kontakty z wydawnictwami, autorami i ilustratorami - nowa grupa współpracowników
- promocja Nagrody Żółtej Ciżemki oraz wartościowej literatury dla dzieci
- atrakcyjna prezentacja wybranych filii Biblioteki Kraków.

Dobra rada:

- przygotowania do podpisania umów licencyjnych należy zacząć dużo wcześniej niż zaplanujemy nagrania - kontakt z niektórymi (szczególnie małymi) wydawnictwami bywa bardzo utrudniony.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

Filmy na stronie biblioteki

Z tymi umowami licencyjnymi bywa trudno. Nie, że nie są możliwe do podpisania, ale są też inne sposoby wyszukiwania materiałów do wykorzystania w internecie bez potrzeby zdobywania licencji i podpisywania umów.

W literackim świecie internetowym znajdziecie dużo źródeł do wykorzystania na wolnych licencjach i creative commons oraz w domenie publicznej.

Gdzie szukać utworów literackich w tych domenach? Przede wszystkim w bibliotekach cyfrowych. Największą z nich jest Polona, biblioteka cyfrowa Biblioteki Narodowej, w której znajdziecie wszystko to, co zgromadziła BN (pod warunkiem, że od śmierci twórców minęło co najmniej 70 lat).

Jeżeli szukacie także młodszych dzieł, lektur szkolnych i książek współczesnych, koniecznie zerknijcie na portal Wolne Lektury, który wydał w formie cyfrowej i udostępnił za darmo w internecie już ponad 5600 e-książek, które można czytać i słuchać, pobierać oraz przerabiać do swoich potrzeb.

DOWIEM

się

W

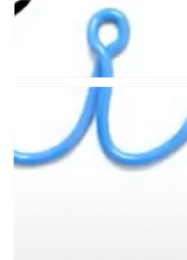
BIBLIOTECE

WEBINARIA Świ@domy internet

Życie bez internetu się (chyba) nie da. Wszyscy możemy korzystać z dobrodziejstw cyberprzestrzeni w każdym miejscu i czasie. Ale internet to również zagrożenia, na które narażone są szczególnie osoby, które nie znają zasad poruszania się w sieci. Często są to dzieci i młodzież, korzystający pełnymi garściami z nowoczesnych technologii.

tydzień z

Tematem zajęły się bibliotekarki z Biblioteki szkolnej ZSEH w Olsztynie. Współpracując ze specjalistami Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie zorganizowały 9 konferencji - webinarium dla społeczności szkolnej, których celem było pokazanie, jak świadomie funkcjonować w cyberprzestrzeni. Spotkania poprzedziła ankieta diagnozująca świadomość istnienia tego zjawiska wśród uczniów, jego objawów i skutków.

nadesłała: Izabela Radek-Beczak

Biblioteka Zespołu Szkół Ekonomiczno-Handlowych
w Olsztynie

Efekt:

- bardzo duże zainteresowanie i żywiołowe dyskusje (w spotkaniach udział wzięło około 500 uczniów) pokazały, że temat jest ważny i interesujący dla odbiorców
- projekt został laureatem konkursu „Moje cyfrowe życie” - Tydzień z Internetem 2021.

Dobra rada:

- dzielcie się swoimi działaniami z innymi i bierzcie udział w konkursach!

SPRAWDŹ MATERIAŁY:
Filmy w serwisie YouTube

Webinarium, czyli takie seminarium w sieci, to termin, który podczas pandemii znacznie poszerzył swój zakres znaczeniowy. Webinaria przekształciły się w spotkania interaktywne, nierzadko warsztatowe, aktywizujące uczestników. Taki jest wymóg działalności online i bibliotekarze doskonale sobie z tego zdają sprawę.

Najważniejsze, to wybrać narzędzie (w wersji darmowej lub płatnej - nie kosztują wcale tak dużo), które przypadnie nam do gustu i działać!

A jest z czego wybierać. Do krótkich spotkań typu klub dyskusyjny online wystarczy darmowa i dostępna bez logowania wersja [Skype](#) czy [Jitsi](#) (a nawet telekonferencja za pośrednictwem jednego z popularnych komunikatorów typu Messenger lub WhatsApp). Do działań warsztatowych gorąco polecamy [Zoom](#) - główny wygrany tej pandemii oraz ukochane narzędzie Labibu do niemal wszelkich działań online. Dobrze się sprawdzają jako pokoje warsztatowe także inne platformy: [Clickmeeting](#) w wersji "Spotkanie", a nawet MS Teams, "teamsy", które są o tyle wygodne, że bardzo wiele osób poznało je dzięki wdrożeniu w szkołach, na uczelniach i miejscach pracy. Wspomniany już Clickmeeting ma też wersję "Webinar".

Zawsze pozostają też tzw. lajwy, czyli transmisje na żywo na Facebooku lub YouTube. Potestujcie, która forma spisuje się u Was najlepiej.

WARSZTATY „Od Kubeczka do robota Photona” - kodowanie na dywanie

Czy można uczyć kodowania przez internet? Owszem, owszem. Zajęcia w ursuskiej bibliotece prowadzone są za pomocą komunikatorów online, pomocne są nagrywane przez prowadzącą krótkie filmiki, dzięki którym dzieci poznają poszczególne elementy kodowania z matą kodującą, kolorowymi kubeczkami, patyczkami.

Ważna jest oczywiście swobodna i twórcza atmosfera, przede wszystkim, dobra zabawa.

nadesłała: **Barbara Rogucka**

Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy

Dobra rada:

- komunikacja przez internet jest okazją do podtrzymywania istniejących relacji z odbiorcami działań oraz dotarcie do nowych odbiorców.
- Środowisko internetu jest dobrą przestrzenią do eksperymentów z innowacjami edukacyjnymi.

Efekt:

- nowi, mali czytelnicy i pozytywny wizerunek biblioteki wśród mieszkańców dzielnicy, rozwijanie talentów młodych koderów.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:
[Facebook biblioteki](#)

Jak zrobić ciekawe warsztaty dla użytkowników korzystając z dobrodziejstw internetu? Po pierwsze - uruchomić kreatywne myślenie, po drugie - przygotować scenariusz, po trzecie - wykorzystać odpowiednie narzędzia. Warto również uprzedzić uczestników o wymaganiach sprzętowych - nic tak nie frustruje, jak niemożność uczestnictwa w wyczekiwanych zajęciach. Przykłady działań w bibliotekach pokazują, że internetowe zajęcia można prowadzić na każdy temat, wystarczy tylko uruchomić wyobraźnię.

Podczas prowadzenia warsztatów musimy jednak pamiętać przede wszystkim o uczestnikach. Projektujmy je tak, aby jak najbardziej zaktywizować i zaangażować osoby po drugiej stronie ekranu. W tym celu możemy wykorzystać wiele ćwiczeń zarówno z użyciem narzędzi online, jak i bez nich.

ANIMACJA POKLATKOWA / DIY Biblioteczne teatralia z wartościami w tle

W czasie deszczu dzieci się nudzą - tak mówią słowa piosenki. A w czasie lockdownu nudziły się całe rodziny. Jednak brać biblioteczna w Stalowej Woli nie nudziła się na pewno i nie dała się nudzić swoim czytelnikom.

W ramach projektu "Biblioteczne teatralia z wartościami w tle" pokazywała mieszkańcom, jak w prosty sposób zorganizować teatrzyk kukiełkowy, teatrzyk masek z papieru i teatrzyk cieni, z wykorzystaniem materiałów dostępnych w każdym domu. I to jak pokazywała! Każdy z pomysłów przedstawiony był na krótkim filmiku w technice animacji poklatkowej. A wszystko po to, aby siedzące po drugiej stronie komputera rodziny mogły wspólnie i wartościowo spędzać czas. Dodatkowym bonusem dla czytelników były nagrania trzech przedstawień, na podstawie wybranej literatury, w których aktorami byli bibliotekarze. Wszystkie nagrania zostały zamieszczone na stronie internetowej, kanale YouTube i profilu Facebook biblioteki.

nadesłały: Beata Życzyńska, Paulina Królik

Miejska Biblioteka Publiczna im. Melchiora Wańkowicza
w Stalowej Woli

Efekt:

- umiejętność stosowania przez bibliotekarzy techniki animacji poklatkowej w propozycjach bibliotecznych
- wzbogacenie oferty online MBP, przekładające się na wzrost ilości odbiorców wirtualnych.

Dobra rada:

- zorganizowanie wydarzenia okazało się czasochłonne (bardziej niż zakładano). Konieczne jest dokładne zaplanowanie każdego etapu.

SPRAWDŹ MATERIAŁY:

[Filmik 1](#)

[Filmik 2](#)

[Filmik 3](#)

[Filmik 4](#)

Działania teatralne to doskonały sposób na spędzenie wolnego czasu dla każdego. Dzięki wymyślonym i odgrywanym historiom możemy również przekazać wartościowe treści np. dzieciom. Dodatkowo poprzez pracę nad przedstawieniem rozwijamy różne umiejętności tj. kreatywność, opowiadanie a także zdolności manualne. Ciekawym sposobem na aktywizację czytelników (zarówno online jak i stacjonarnie) jest wykorzystanie storytellingu. Każdy z nas lubi opowieści, a możliwość ich samodzielnego tworzenia daje ogromną radość. Biblioteka to dobre miejsce w stawianiu pierwszych kroków związanych z opowiadaniem historii. Prowadząc tego rodzaju warsztaty możemy wykorzystać np. Karty Dixit, czy Kości opowieści.

Jak widać na powyższych przykładach, wcale nie jest tak trudno działać w przestrzeni wirtualnej. Wystarczą dobre chęci i potrzeba pozostania w kontakcie z Czytelnikiem, a pomysły przychodzą same! Nie muszą to być bardzo skomplikowane działania - czasem najprostsze działa najlepiej. Pamiętajcie, że działacie dla swoich użytkowników i jeśli wyjdziecie na przeciw ich potrzebom i oczekiwaniom - sukces murowany. A narzędzi zawsze się można nauczyć :)

LABiB

LABiB to społeczność osób, które dostrzegają potencjał bibliotek i chcą go rozwijać będąc aktywnymi przewodnikami tego procesu. Od stycznia 2019 działamy jako "Stowarzyszenie LABiB". Stowarzyszenie Labib działa na rzecz bibliotekarek i bibliotekarzy, bibliotek i ich użytkowników w myśl zasady *Dziel się wiedzą, mnoż pomysły*. Jesteśmy aktywni, pełni entuzjazmu, gotowi na wyzwania i otwarci na współpracę oraz dzielenie się swoimi doświadczeniami. Więcej na [naszej stronie internetowej](#).

FRSI

Nasza fundacja została utworzona w 2008 roku przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności (PAFW) z siedzibą w USA – jedną z największych organizacji grantodawczych działających w Polsce, o kapitale żelaznym wynoszącym ponad 250 mln USD. Pierwszym zadaniem FRSI była realizacja ogólnopolskiego Programu Rozwoju Bibliotek – wspólnego przedsięwzięcia PAFW i Fundacji Billa i Melindy Gatesów w ramach międzynarodowej inicjatywy „Global Libraries”. Dzięki temu nabyliśmy unikalne doświadczenie pracy w tysiącach lokalnych społeczności w całej Polsce, w obszarze zmiany społecznej, z wykorzystaniem nowych technologii. Na tym doświadczeniu budujemy dalszy rozwój naszej organizacji, w zgodzie z naszymi wartościami, którymi są jakość, innowacyjność i partnerstwo. Więcej na [naszej stronie internetowej](#).